

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียนในโครงการสุขภาพของผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี เป็นการศึกษามหาภาคครูอนามัยโรงเรียน ในโครงการสุขภาพตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน เปรียบเทียบบทบาทครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้และการปฏิบัติจริง ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูอนามัยโรงเรียนในโครงการสุขภาพในโรงเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ของผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มที่ศึกษาคือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ที่ถูกสุ่มเลือกมาเป็นตัวอย่างโดยวิธี One - Stage Cluster Sampling โดยเก็บข้อมูลจากทุกโรงเรียนในอำเภอตัวอย่าง 7 อำเภอ ซึ่งมี 209 โรงเรียน กลุ่มที่ศึกษาคือ ผู้บริหารจำนวน 209 คน ครูอนามัยโรงเรียนจำนวน 209 คน และครูประจำชั้นซึ่งเลือกตัวอย่างมาร้อยละ 10 ของจำนวนห้องเรียน ซึ่งเท่ากับ 376 คน แต่เนื่องจากอำเภอตัวอย่างที่สุ่มเลือกได้มี 209 โรงเรียน จึงใช้ขนาดตัวอย่างของครูประจำชั้น เป็นโรงเรียนละ 2 คน จึงเท่ากับ 418 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยมีผู้ช่วยวิจัยเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่รับผิดชอบโรงเรียนในอำเภอตัวอย่าง และได้รับแบบสัมภาษณ์คืนมา เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน 182 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.1 ครูอนามัยโรงเรียน 184 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.0 และครูประจำชั้น 377 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.2 รวมแบบสัมภาษณ์ 743 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.9

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป spss/pc+ (Statistical Package for the Social Sciences) ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน และข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

ตอนที่ 2 บทบาทครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน และการปฏิบัติงานจริงตามบทบาทของครูอนามัยโรงเรียนโดยแบ่งออกเป็น

1. บทบาทครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียนโดยรวมและแต่ละด้าน

2. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียน ระหว่าง
ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียนโดยรวมและแต่ละด้าน

3. บทบาทครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ และการปฏิบัติจริงของครูอนามัย
โรงเรียนโดยรวมและแต่ละด้าน

4. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียน และการ
ปฏิบัติจริงตามบทบาทของครูอนามัยโรงเรียนโดยรวมและแต่ละด้าน

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค ความพอใจ และความคิดเห็น ในการปฏิบัติงานของครู
อนามัยโรงเรียนในโครงการสุขภาพ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ของผู้บริหาร
และครูประจำชั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ของผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน จำแนกเป็นจำนวนและค่าร้อยละ ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ร้อยละ ของผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูอนามัย จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่ง และการเข้ารับการอบรมโครงการสุขภาพ

ข้อมูลส่วนบุคคล	ผู้บริหาร (n = 182)	ครูประจำชั้น (n = 377)	ครูอนามัย (n = 184)	รวม (n = 743)
เพศ				
ชาย	81.3	21.0	8.2	32.6
หญิง	18.7	79.0	91.8	67.4
รวม	100	100	24.4	100
อายุ				
ต่ำกว่า 29 ปี	1.1	3.2	3.3	2.7
30-39 ปี	12.6	31.3	28.8	26.1
40-49 ปี	47.8	48.3	46.7	47.8
ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	38.5	17.2	21.2	23.4
รวม	100	100	100	100
\bar{x} (S.D.)	46.9 (7.8)	42.4 (7.0)	43.1 (7.0)	43.7 (7.4)
วุฒิการศึกษา				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.4	9.0	10.9	8.3
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	92.9	90.2	89.1	90.6
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	2.7	0.8	0	1.1
รวม	100	100	100	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูล ส่วนบุคคล	ผู้บริหาร (n = 182)	ครูประจำชั้น (n = 377)	ครูอนามัย (n = 184)
ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง			
ต่ำกว่า 1 ปี	0.5	1.1	16.3
1-5 ปี	7.7	3.2	36.4
6-10 ปี	11.5	6.4	26.1
11-15 ปี	16.5	12.5	12.0
16-20 ปี	26.9	36.3	5.4
20 ปีขึ้นไป	36.8	40.6	3.3
รวม	100	100	100
— x (S.D.)	18.2 (8.8)	19.9 (7.8)	7.0 (5.9)
การเข้ารับการอบรมโครงการสุขภาพในโรงเรียน			
เคยอบรม	57.7	43.0	79.3
ไม่เคยอบรม	42.3	57.0	20.7
รวม	100	100	100

หมายเหตุ ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง หมายถึง ประสบการณ์ที่ทำงานในตำแหน่ง
ผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย(ร้อยละ 81.3) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี (ร้อยละ 47.8) และมีอายุโดยเฉลี่ย 46.9 ปี วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า(ร้อยละ 92.9) ส่วนใหญ่ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี (ร้อยละ 36.8) และประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 18.2 ปี ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน (ร้อยละ 57.7)

ครูประจำชั้น ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง(ร้อยละ 79.0) มีอายุระหว่าง40-49 ปี (ร้อยละ 48.3)และมีอายุโดยเฉลี่ย 42.4 ปี วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า(90.2)

ส่วนใหญ่ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี (ร้อยละ 40.6) และประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 19.9 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมโครงการสุขภาพในโรงเรียน (ร้อยละ 57.0)

ครูอนามัยโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 91.8) มีอายุระหว่าง 40-49 ปี (ร้อยละ 46.7) และมีอายุโดยเฉลี่ย 43.1 ปี วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 89.1) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 5 ปี (ร้อยละ 36.4) ประสบการณ์ทำงานโดยเฉลี่ย 7.0 ปี ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมโครงการสุขภาพในโรงเรียน (ร้อยละ 79.3)

ตารางที่ 4.2 จำนวนและ ร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของครูอนามัยโรงเรียน จำแนกตาม สถานภาพสมรส สาขาวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา และรายได้

ข้อมูลส่วนบุคคล	ครูอนามัยโรงเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	25	13.6
คู่	149	81.0
หม้าย - หย่า	10	5.4
รวม	184	100
สาขาวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา		
ปฐมวัย - ประถมศึกษา	112	60.9
สังคมศาสตร์ - บรรณารักษ์	14	7.6
คณิตศาสตร์ - วิทยาศาสตร์	12	6.5
ภาษาไทย - ภาษาอังกฤษ	11	6.0
คหกรรมศาสตร์ - เกษตรศาสตร์ - นาฏศิลป์	11	6.0
สุขศึกษา - วิทยาศาสตร์สุขภาพ	10	5.4
ครุศาสตร์ - บริหารการศึกษา	8	4.3
พลานามัย	6	3.3
รวม	184	100
รายได้ / เดือน (บาท)		
ต่ำกว่า 7,000	2	1.1
7,000 - 11,000	27	14.7
11,001 - 15,000	92	50.0
15,001 - 19,000	40	21.7
19,001 บาท ขึ้นไป	23	12.5
รวม	184	100
\bar{x} (S.D.) 14,392.1 (3,706.0), Min = 6,360, Max = 27,190		

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครูอนามัยโรงเรียน ส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรสคู่ (ร้อยละ 81.0) สาขาวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกปฐมวัย – ประถมศึกษา (ร้อยละ 60.9) รองลงมาคือ สังคมศาสตร์ – บรรณารักษ์ (ร้อยละ 7.6) และคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 6.5) รายได้อยู่ในช่วง 6,360- 27,190 บาท / เดือนส่วนใหญ่มีรายได้ 11,001 – 15,000 บาท/เดือน รายได้เฉลี่ย คือ 14,392.1 บาท / เดือน / คน

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไป ของครูอนามัยโรงเรียน จำแนกตามจำนวนงานที่ได้รับมอบหมาย การเข้ารับการอบรมโครงการสุขภาพในโรงเรียน และการได้รับการนิเทศงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	ครูอนามัยโรงเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานที่ได้รับมอบหมายนอกจากงานสอนและงานอนามัยโรงเรียน		
0	47	25.5
1	47	25.5
2	53	28.8
3	20	10.9
4	9	4.9
5 งานขึ้นไป	8	4.4
รวม	184	100
X (S.D.)	1.6 (1.5)	
การเข้ารับการอบรมโครงการสุขภาพในโรงเรียน		
ไม่เคย	38	20.7
เคย	146	79.3
รวม	184	100

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	ข้อมูลทั่วไป	ครูอนามัยโรงเรียน	
		จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งของการเข้ารับการอบรมโครงการสุขภาพในโรงเรียน			
1		26	17.8
2		41	28.1
3		31	21.2
4		9	6.2
5 ครั้งขึ้นไป		39	26.7
รวม		146	100
	\bar{X} (S.D.)	2.4 (1.9)	
การได้รับการนิเทศงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน			
ไม่เคยได้รับการนิเทศงาน		69	37.5
เคย		115	62.5
รวม		184	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครูอนามัยโรงเรียนได้รับมอบหมายงานนอกเหนือจากงานสอนและงานอนามัยโรงเรียน ตั้งแต่ 0 – 10 งาน ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงานจำนวน 2 งาน (ร้อยละ 28.1) จำนวนงานโดยเฉลี่ย 1.6 งาน / คน และส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมโครงการสุขภาพในโรงเรียน (ร้อยละ 79.3) จำนวนครั้งของการอบรม ตั้งแต่ 0 – 9 ครั้ง ส่วนใหญ่ได้รับการอบรม 2 ครั้ง (ร้อยละ 28.1) จำนวนครั้งของการอบรมโดยเฉลี่ย คือ 2.4 ครั้ง ส่วนใหญ่เคยได้รับการนิเทศงานโครงการสุขภาพ (ร้อยละ 62.5)

ตารางที่ 4.4 จำนวน และร้อยละของโรงเรียนที่ศึกษา จำแนกตามจำนวนนักเรียนทั้งหมดและจำนวน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

ข้อมูลโรงเรียน	โรงเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนนักเรียนทั้งหมดในแต่ละโรงเรียน (คน)		
ต่ำกว่า 100	69	37.5
101 – 500	100	54.3
501 - 1,000	11	6.0
1,001 ขึ้นไป	4	2.2
รวม	184	100
\bar{X} (S.D.) = 239.6 (437.3) , Min = 17 , Max = 2,129		
จำนวนผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย (คน / โรงเรียน)		
ต่ำกว่า 10	30	16.3
11 - 20	58	31.5
21 - 30	86	46.7
31 - 40	3	1.6
41 - 50	4	2.2
51 - ขึ้นไป	3	1.5
รวม	184	100
\bar{X} (S.D.) = 20.8 (10.5)		

จากตารางที่ 4.4 พบว่า โรงเรียนที่ศึกษามีจำนวนนักเรียนทั้งหมด ตั้งแต่ 17 – 2,129 คน / โรงเรียน ส่วนใหญ่นักเรียน 101 – 500 คน /โรงเรียน (ร้อยละ 54.3) จำนวนนักเรียนทั้งหมดโดยเฉลี่ย 239.6 คน / โรงเรียน และมีจำนวนผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยตั้งแต่ 0 – 75 คน / โรงเรียน ส่วนใหญ่มีผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย 21-30 คน / โรงเรียน (ร้อยละ 46.7) จำนวนผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย โดยเฉลี่ย 20.8 คน / โรงเรียน

ตอนที่ 2 บทบาทครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน และการปฏิบัติงานจริงตามบทบาทครูอนามัยโรงเรียน

1. บทบาทครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียนโดยรวมและแต่ละด้าน

ตารางที่ 4.5 ร้อยละ ของผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน จำแนกตามระดับการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียน

ระดับการรับรู้	ช่วงคะแนน	ผู้บริหาร	ครูประจำชั้น	ครูอนามัย
โดยรวม	เฉลี่ย	(n = 182)	(n = 377)	(n = 184)
สูง	3.67-5.00	45.1	43.2	42.9
ปานกลาง	2.34-3.66	54.9	56.5	56.6
ต่ำ	1.00-2.33	0	0.3	0.5
รวม		100	100	100
\bar{X} (S.D.)		3.69 (0.46)	3.64 (0.48)	3.63 (0.43)

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน ครูประจำชั้น และผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 56.6 , 56.5 และ 54.9 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการรับรู้ อยู่ในระดับสูง ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน มีการรับรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.6 ร้อยละ ของผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน จำแนกตาม ระดับการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียนในแต่ละด้าน

ระดับการรับรู้	ช่วงคะแนน เฉลี่ย	ผู้บริหาร	ครูประจำชั้น	ครูอนามัย
		(n = 182)	(n = 377)	(n = 184)
ด้านบริการอนามัยโรงเรียน				
สูง	3.67-5.00	55.5	55.4	60.9
ปานกลาง	2.34-3.66	44.0	45.8	39.1
ต่ำ	1.00-2.33	0.5	0.8	0
รวม		100	100	100
\bar{X} (S.D.)		3.78 (0.48)	3.74 (0.51)	3.78 (0.48)
ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม				
สูง	3.67-5.00	54.4	53.6	58.2
ปานกลาง	2.34-3.66	45.6	45.1	40.7
ต่ำ	1.00-2.33	0	1.3	1.1
รวม		100	100	100
\bar{X} (S.D.)		3.79 (0.53)	3.74 (0.57)	3.75 (0.56)
ด้านการสอนสุขศึกษา				
สูง	3.67-5.00	45.6	47.7	41.3
ปานกลาง	2.34-3.66	54.4	50.9	57.6
ต่ำ	1.00-2.33	0	1.3	1.1
รวม		100	100	100
\bar{X} (S.D.)		3.66 (0.55)	3.61 (0.57)	3.55 (0.57)
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน				
สูง	3.67-5.00	31.9	29.7	25.0
ปานกลาง	2.34-3.66	67.6	68.4	71.7
ต่ำ	1.00-2.33	0.5	1.9	3.3
รวม		100	100	100
\bar{X} (S.D.)		3.47 (0.50)	3.42 (0.53)	3.37 (0.55)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ระดับการรับรู้	ช่วงคะแนน เฉลี่ย	ผู้บริหาร	ครูประจำชั้น	ครูอนามัย
		(n = 182)	(n = 377)	(n = 184)
ด้านโครงการพิเศษ				
สูง	3.67-5.00	47.3	45.9	43.5
ปานกลาง	2.34-3.66	52.7	54.1	56.0
ต่ำ	1.00-2.33	0	0	0.5
รวม		100	100	100
\bar{X} (S.D.)		3.73 (0.55)	3.68 (0.53)	3.68 (0.50)

จากตารางที่ 4.6 เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้บทบาทด้านการบริการอนามัยโรงเรียนของทั้ง 3 กลุ่มพบว่า ส่วนใหญ่มีการรับรู้บทบาทในระดับสูง โดยครูอนามัยโรงเรียนมีการรับรู้บทบาทสูงเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 60.9) รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 55.5) และครูประจำชั้น(ร้อยละ 55.4) ตามลำดับ

ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ครูอนามัยโรงเรียนมีการรับรู้บทบาทสูงเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 58.2) รองลงมาคือผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 54.4) และครูประจำชั้น(ร้อยละ 53.6) ตามลำดับ

ด้านการสอนสุขศึกษา ครูประจำชั้นมีการรับรู้สูง เป็นอันดับแรก (ร้อยละ 47.7) รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 45.6) และครูอนามัยโรงเรียน(ร้อยละ 41.3) ตามลำดับ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน ผู้บริหารโรงเรียนมีการรับรู้บทบาทสูงเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 31.9) รองลงมาคือครูประจำชั้น (ร้อยละ 29.7) และครูอนามัยโรงเรียน (ร้อยละ 25.0) ตามลำดับ

ด้านโครงการพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียนมีการรับรู้บทบาทสูงเป็นอันดับแรก(ร้อยละ 47.3) รองลงมาคือ ครูประจำชั้น(ร้อยละ 45.9) และครูอนามัยโรงเรียน(ร้อยละ 43.5) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียน ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียนทั้งโดยรวมและแต่ละด้าน

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียน ระหว่างผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน จำแนกตามบทบาทครูอนามัยโรงเรียน โดยรวมและแต่ละด้าน

บทบาทครู อนามัย	ผู้บริหาร (n = 182)		ครูประจำชั้น (n = 377)		ครูอนามัยโรงเรียน (n = 184)		P – Value*
	ระดับ		ระดับ		ระดับ		
	X (S.D.)	การรับรู้	X (S.D.)	การรับรู้	X (S.D.)	การรับรู้	
บริการอนามัย	3.78(0.48)	สูง	3.74 (0.51)	สูง	3.78 (0.48)	สูง	0.44
การจัดสิ่งแวด ล้อม	3.79 (0.53)	สูง	3.74 (0.57)	สูง	3.75 (0.56)	สูง	0.70
การสอนสุข ศึกษา	3.66 (0.55)	ปาน กลาง	3.61 (0.57)	ปาน กลาง	3.55 (0.57)	ปาน กลาง	0.18
ความสัมพันธ์ โรงเรียนและ บ้าน	3.47 (0.50)	ปาน กลาง	3.42 (0.53)	ปาน กลาง	3.37 (0.55)	ปาน กลาง	0.18
โครงการพิเศษ	3.73 (0.56)	สูง	3.68 (0.53)	สูง	3.68 (0.50)	สูง	0.50
การรับรู้โดย รวม	3.69 (0.46)	สูง	3.64 (0.48)	ปาน กลาง	3.63 (0.45)	ปาน กลาง	0.41

* โดย one - way ANOVA

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีการรับรู้บทบาท โดยรวมอยู่ในระดับสูง ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน มีการรับรู้บทบาท โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 2 กลุ่ม และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน มีการรับรู้บทบาทด้านบริการอนามัยโรงเรียน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการพิเศษ อยู่ในระดับสูง ทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนด้านการสอนสุขศึกษา และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน การรับรู้บทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 กลุ่ม

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้น ครูอนามัยโรงเรียน พบว่า ด้านบริการอนามัยโรงเรียน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม ด้านการสอนสุขศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน ด้านโครงการพิเศษ และการรับรู้บทบาทโดยรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ($p > 0.05$)

ครูอนามัยโรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติจริงในโครงการสุขภาพ ดังนั้นจึงได้ศึกษาการปฏิบัติงานจริงตามบทบาทของครูอนามัยโรงเรียน เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูอนามัยโรงเรียน ตามการรับรู้และการปฏิบัติจริงต่อไป

3. บทบาทครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ และตามการปฏิบัติจริงของครูอนามัยโรงเรียนในโดยรวมและแต่ละด้าน

ตารางที่ 4.8 ร้อยละ ของครูอนามัยโรงเรียน จำแนก ตามระดับการรับรู้ และการปฏิบัติจริง ตามบทบาทครูอนามัยโรงเรียน

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับ	
	การรับรู้	การปฏิบัติจริง
สูง (3.67-5.00)	42.9	17.9
ปานกลาง (2.34-3.66)	56.6	80.4
ต่ำ (1.00-2.33)	0.5	1.6
รวม	100	100
\bar{X} (S. D.)	3.62 (0.45)	3.32 (0.40)

จากตารางที่ 4.8 พบว่าครูอนามัยโรงเรียน มีการรับรู้บทบาทตนเองส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง(ร้อยละ 56.6) รองลงมา มีการรับรู้บทบาทอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 42.9) และมีการรับรู้บทบาท อยู่ในระดับต่ำ (0.5) ตามลำดับ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ คือ 3.62 ส่วนการปฏิบัติจริงตามบทบาทตนเอง ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 80.4) รองลงมา คือ มีการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 17.9) และส่วนน้อยมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 1.6) ตามลำดับ คะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติ 3.32 จึงเห็นได้ว่า ครูอนามัยโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติจริง

ตารางที่ 4.9 คะแนนเฉลี่ย ระดับการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียน และระดับการปฏิบัติจริง จำแนกตามบทบาทของครูอนามัยโรงเรียนโดยรวมและแต่ด้าน

บทบาท	การรับรู้	ระดับการรับรู้	การปฏิบัติจริง	ระดับการปฏิบัติจริง
ครูอนามัยโรงเรียน	X (S.D.)	รับรู้	X (S.D.)	ปฏิบัติจริง
บริการอนามัย	3.78 (0.48)	สูง	3.56 (0.47)	ปานกลาง
การจัดสิ่งแวดล้อม	3.75 (0.56)	สูง	3.48 (0.56)	ปานกลาง
การสอนสุขศึกษา	3.55 (0.57)	ปานกลาง	3.24 (0.52)	ปานกลาง
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน	3.37 (0.55)	ปานกลาง	3.04 (0.50)	ปานกลาง
โครงการพิเศษ	3.68 (0.50)	สูง	3.28 (0.48)	ปานกลาง
บทบาทโดยรวม	3.63 (0.45)	ปานกลาง	3.32 (0.42)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4. 9 พบว่าครูอนามัยโรงเรียนมีการรับรู้บทบาทของตนเองโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียนเป็นรายด้าน พบว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทด้านบริการอนามัยโรงเรียน มีค่าสูงสุด คือ 3.78 (ระดับสูง) รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมคือ 3.75 (ระดับสูง) และด้านโครงการพิเศษ คือ 3.68(ระดับสูง)

ตามลำดับ สำหรับด้านการสอนสุขศึกษา และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน คือ 3.55 และ 3.37 (ระดับปานกลาง) ตามลำดับ

ครูอนามัยโรงเรียนมีการปฏิบัติจริง ตามบทบาทของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยรวมและแต่ละด้าน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติจริง ด้านการบริการอนามัยโรงเรียน มีค่าสูงสุด คือ 3.56 (ระดับปานกลาง) รองลงมา ได้แก่ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมคือ 3.48 (ระดับปานกลาง) ด้านโครงการพิเศษคือ 3.28(ระดับปานกลาง) ด้านการสอนสุขศึกษา คือ 3.24 (ระดับปานกลาง) และด้านสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้านคือ 3.04 (ระดับปานกลาง) ตามลำดับ

4. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียน และการปฏิบัติจริงตามบทบาทครูอนามัยโรงเรียนโดยรวมและแต่ละด้าน

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียน และการปฏิบัติจริงตามบทบาทครูอนามัยโรงเรียนโดยรวมและแต่ละด้าน

บทบาท	การรับรู้	การปฏิบัติจริง	95 % CI difference	P- Value
	(n = 184)	(n = 184)		
ครูอนามัยโรงเรียน	X (S. D.)	X (S. D.)		
บริการอนามัย	3.78 (0.48)	3.56 (0.47)	0.2269 - 0.6747	<0.001*
การจัดสิ่งแวดล้อม	3.75 (0.56)	3.48 (0.56)	0.3179 - 0.8581	<0.001*
การสอนสุขศึกษา	3.55 (0.57)	3.24 (0.52)	0.3201 - 0.9343	<0.001*
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน	3.37 (0.55)	3.04 (0.50)	0.3959 - 1.0545	<0.001*
โครงการพิเศษ	3.68 (0.50)	3.28 (0.48)	0.0652 - 0.8364	<0.001*
บทบาทโดยรวม	3.63 (0.45)	3.32 (0.42)	0.1868 - 0.7932	<0.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ (P < 0.001)

จากตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียน และการปฏิบัติจริงตามบทบาทครูอนามัยโรงเรียนโดยรวมและแต่ละด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยครูอนามัยโรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทสูงกว่าการปฏิบัติจริงตามบทบาท ทั้งโดยรวมและแต่ละด้าน

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรค ความพอใจและความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูอนามัยโรงเรียนในโครงการสุขภาพ

ปัญหา อุปสรรค ความพอใจ และความคิดเห็นในการปฏิบัติงานโครงการสุขภาพของครูอนามัยโรงเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องและคาดว่าจะมีผลการปฏิบัติงานของครูอนามัยโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากรบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านการดำเนินงาน ด้านวัสดุ ด้านแรงจูงใจ ด้านการประสานงาน

ตารางที่ 4. 11 ร้อยละ ของครูอนามัยโรงเรียน จำแนกตามลักษณะปัญหาในการปฏิบัติงานโครงการสุขภาพ

ปัญหาการปฏิบัติงานโครงการสุขภาพ	จำนวนครูอนามัยโรงเรียนที่มีปัญหา (n = 184)	
	มี	ไม่มี
ด้านวัสดุอุปกรณ์	67.4	32.6
ด้านแรงจูงใจ	66.8	33.2
ด้านงบประมาณ	61.4	38.6
ด้านการดำเนินงาน	46.2	53.8
ด้านการประสานงานภายในโรงเรียน	27.2	72.8
ด้านทรัพยากรบุคคล	25.5	74.5
ด้านการประสานงานระหว่างโรงเรียน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	17.9	82.1

จากตารางที่ 4.11 พบว่า มีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานโครงการสุขภาพของครูอนามัยโรงเรียน ที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ (ร้อยละ 67.4) รองลงมาคือ ปัญหา ด้านแรงจูงใจ (ร้อยละ 66.8) และปัญหาด้านงบประมาณ (ร้อยละ 61.4)

ตารางที่ 4.12 จำนวน และร้อยละ ของปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านวัสดุอุปกรณ์
จำแนกตามลักษณะปัญหา

ลักษณะปัญหาอุปสรรคด้านวัสดุอุปกรณ์	ปัญหา	
	จำนวน (n=124)	ร้อยละ
1.เวชภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์การแพทย์	104	39.1
2.อุปกรณ์ สื่อ หนังสือในการสอนสุขศึกษา	85	31.9
3.อุปกรณ์วัดสายตา	73	27.4
4.ไม่มีเตาเผาขยะ เครื่องกรองน้ำ	1	0.4
5.ไม่มีแปรงสีฟัน	1	0.4
6.ไม่มีห้องพยาบาล	1	0.4
7.ไม่มีโรงอาหาร	1	0.4
รวม	266	100

หมายเหตุ ครูอนามัยโรงเรียน 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านวัสดุ อุปกรณ์ ที่พบมากที่สุด คือ การขาดแคลน เวชภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์การแพทย์ (ร้อยละ 39.1) รองลงมา ได้แก่ ขาดแคลนอุปกรณ์ สื่อ หนังสือในการสอนสุขศึกษา(ร้อยละ 31.9) และ ขาดอุปกรณ์การทดสอบสายตา (ร้อยละ 27.4) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 จำนวน และร้อยละ ของปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านแรงจูงใจ
จำแนกตามลักษณะปัญหา

ลักษณะปัญหาอุปสรรคด้านแรงจูงใจ	ปัญหา	
	จำนวน (n= 551)	ร้อยละ
1.วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร สื่อ	90	16.3
2.การฝึกอบรมที่เน้นทักษะ	80	14.5
3.การสนับสนุน/ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน	76	13.8
4.การสนับสนุนจากผู้บริหารทุกระดับ	75	13.6
5.ความร่วมมือของครูในโรงเรียน	72	13.1
6.การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	64	11.6
7.การนิเทศงานของฝ่ายศึกษา/ฝ่ายสาธารณสุข	44	8.0
8.การพิจารณาความดีความชอบ	25	4.5
9.โล่ เกียรติบัตรแก่ครูอนามัยโรงเรียนดีเด่นทุกปี	24	4.4
10.การจัดสรรบุคลากรให้ทำงานโครงการสุขภาพโดยตรง	1	0.2
รวม	551	100

หมายเหตุ ครูอนามัยโรงเรียน 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านแรงจูงใจที่พบมากที่สุดคือ ต้องการวัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร สื่อเพิ่มเติม (ร้อยละ16.3) รองลงมา ได้แก่ การฝึกอบรมที่เน้นทักษะ (ร้อยละ14.5) ต้องการความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน (ร้อยละ 13.8) การสนับสนุนจากผู้บริหารทุกระดับ (ร้อยละ 13.6) ความร่วมมือของครูในโรงเรียน (ร้อยละ 13.1) และการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ร้อยละ 11.6) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 จำนวน และร้อยละ ของปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ
จำแนกตามลักษณะปัญหา

ลักษณะปัญหาอุปสรรคด้านงบประมาณ	ปัญหา	
	จำนวน (n = 33)	ร้อยละ
1. การจัดการบริการด้านสุขภาพ (ยา เวชภัณฑ์)	89	26.9
2. การจัดทำ/ซื้ออุปกรณ์การสอนสุศึกษา	76	22.3
3. การจัดทำอาหารกลางวัน	60	18.1
4. การซ่อม/รักษาสิ่งแวดล้อม	56	16.9
5. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	42	12.7
6. ค่าพาหนะส่งนักเรียนรักษาต่อ	3	0.9
7. การจัดการบริการด้านอาหารเสริม(นม)	3	0.9
8. โรงเรียนสาขาไม่ได้รับงบประมาณโดยตรง	1	0.3
9. ได้รับทรายอะเบทไม่เพียงพอที่จะใช้ในโรงเรียน	1	0.3
	331	100

หมายเหตุ ครูอนามัยโรงเรียน 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณที่พบมากที่สุดคือ การจัดการบริการด้านสุขภาพ(ยาและเวชภัณฑ์) (ร้อยละ 26.9) รองลงมา ได้แก่ ปัญหาในการจัดทำและซื้ออุปกรณ์การสอนสุศึกษา(ร้อยละ 22.3) และปัญหาในการจัดทำอาหารกลางวัน (ร้อยละ 18.1) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 จำนวน และร้อยละ ของปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงาน
จำแนกตามลักษณะปัญหา

ลักษณะปัญหาอุปสรรคด้านการดำเนินงาน	ปัญหา	
	จำนวน (n= 122)	ร้อยละ
1.ยังไม่มีมีการวางแผนร่วมกันระหว่างครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ในการดำเนินงานโครงการสุขภาพอย่าง มีระบบแน่นอน	64	52.5
2.โรงเรียนไม่สามารถประเมินผลการดำเนินงานโครงการสุขภาพได้	32	26.2
3.โรงเรียนไม่ได้ชี้แจงให้นักเรียนและครูเข้าใจความสำคัญ และการ ดำเนินงานโครงการสุขภาพและบทบาทที่ต้องปฏิบัติ	20	16.4
4.ครูอนามัยไม่มีเวลาพอที่จะปฏิบัติงานโครงการสุขภาพเพราะมี งานที่ต้องรับผิดชอบมาก	2	1.7
5.ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้การสนับสนุนการดำเนิน โครงการสุขภาพในเรียน	1	0.8
6.ครูอนามัยไม่มีความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานเพียงพอ	1	0.8
7.ขาดความเข้าใจระหว่าง โรงเรียน และชุมชน เกี่ยวกับการดูแล สุขภาพนักเรียน	1	0.8
8.ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	1	0.8
รวม	122	100

หมายเหตุ ครูอนามัยโรงเรียน 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานที่พบมากที่สุด
คือ ยังไม่มีมีการวางแผนร่วมกันระหว่างครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ในการ
ดำเนินงานโครงการสุขภาพอย่างมีระบบแน่นอน (ร้อยละ52.5) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนไม่
สามารถประเมินผลการดำเนินโครงการสุขภาพได้ถูกต้อง (ร้อยละ 26.2) และโรงเรียนไม่ได้

ชี้แจงให้นักเรียน และครูเข้าใจความสำคัญ และการดำเนินงานโครงการสุขภาพและบทบาทที่ต้องปฏิบัติ (ร้อยละ 16.4) ตามลำดับ

ตารางที่ 4. 16 จำนวน และร้อยละ ของปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานภายในโรงเรียน จำแนกตามลักษณะปัญหา

ลักษณะปัญหาอุปสรรคด้านการประสานงานภายในโรงเรียน	ปัญหา	
	จำนวน (n=127)	ร้อยละ
1.ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน	35	27.6
2.ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม	29	22.8
3.ด้านการสอนสุขศึกษา	24	18.9
4. ด้านบริการอนามัยโรงเรียน	23	18.1
5.โครงการพิเศษ	16	12.6
รวม	127	100

หมายเหตุ ครูอนามัยโรงเรียน 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานในด้านการประสานงานภายในโรงเรียนที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน (ร้อยละ27.6) รองลงมา ได้แก่ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 22.8) และด้านการสอนสุขศึกษา(ร้อยละ 18.9) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 จำนวน และร้อยละ ของปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านทรัพยากรบุคคล
จำแนกตามลักษณะปัญหา

ลักษณะปัญหาอุปสรรคด้านทรัพยากรบุคคล	ปัญหา	
	จำนวน (n = 69)	ร้อยละ
1.ครูในโรงเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจบทบาทของตนเองต่อ โครงการสุขภาพในโรงเรียน	27	39.2
2.ครูในโรงเรียนไม่มีเวลา	20	29.0
3.ครูในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของโครงการสุขภาพ	16	23.2
4.ครูในโรงเรียนถือว่าการปฏิบัติงานโครงการสุขภาพเป็นหน้าที่ ของครูอนามัยโรงเรียนเท่านั้น	2	2.9
5.ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนใจในงานและไม่เห็นความสำคัญของ โครงการสุขภาพ	2	2.9
6.ครูในโรงเรียนขาดความรับผิดชอบ	1	1.4
7.ครูในโรงเรียนคิดว่าเป็นภาระมากขึ้น และไม่มีการติดตามผล	1	1.4
รวม	69	100

หมายเหตุ ครูอนามัยโรงเรียน 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานในด้านทรัพยากรบุคคล ที่พบมากที่สุด คือ ครูในโรงเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจบทบาทของตนเองต่อโครงการสุขภาพ (ร้อยละ 39.2) รองลงมา ได้แก่ ครูในโรงเรียนไม่มีเวลา(ร้อยละ 29.0) และครูในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของโครงการสุขภาพ(ร้อยละ 23.2) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 จำนวน และร้อยละ ของปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการประสานงาน ระหว่างโรงเรียนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำแนกตามลักษณะปัญหา

ปัญหาอุปสรรคด้านการประสานงานระหว่างโรงเรียน และ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	ปัญหา	
	จำนวน (N= 91)	ร้อยละ
1.ด้านบริการอนามัยโรงเรียน	22	24.2
2.ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม	19	20.9
3.ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน	18	19.8
4.ด้านการสอนสุขศึกษา	17	18.7
5.ด้านโครงการพิเศษ	14	15.4
6.การติดต่อประสานงานไม่สะดวก	1	1.0
รวม	91	100

หมายเหตุ ครูอนามัยโรงเรียน 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการประสานงาน ระหว่างโรงเรียนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการบริการอนามัยโรงเรียน (ร้อยละ 24.2) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม(ร้อยละ 20.9) และปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน(ร้อยละ 19.8) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 จำนวน และร้อยละ ของครูอนามัยโรงเรียน จำแนกตามปัญหาในการปฏิบัติงานด้านความพอใจที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานโครงการสุขภาพ

ความพอใจที่ได้รับมอบหมาย ให้ทำงานโครงการสุขภาพ	ครูอนามัยโรงเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่พอใจ	13	7.1
พอใจ	171	92.9
รวม	184	100

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละ ของสาเหตุของความไม่พอใจ ที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานโครงการสุขภาพของครูอนามัยโรงเรียน จำแนกตามลักษณะสาเหตุ

ลักษณะสาเหตุของความไม่พอใจที่ได้รับมอบหมาย ให้ทำงานโครงการสุขภาพ	สาเหตุ	
	จำนวน (n=17)	ร้อยละ
1. มีงานที่ต้องรับผิดชอบหลายงาน ทำให้ไม่มีเวลาพอ	7	41.2
2. ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานโครงการสุขภาพ	4	23.5
3. ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญ และไม่สนับสนุน การดำเนินงาน และมีการเปลี่ยนแปลงการมอบหมายงานบ่อย	3	17.6
4. ไม่มีความรู้ความเข้าใจโครงการสุขภาพ เพราะไม่เคยผ่านการ อบรมและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขไม่ชี้แจงให้เข้าใจ	1	5.9
5. ขาดการสนับสนุนจากครูทุกคนในโรงเรียน	1	5.9
6. เบื่อ เพราะทำงานโครงการสุขภาพนานมาก(10 ปี)	1	5.9
รวม	17	100

หมายเหตุ ครูอนามัยโรงเรียน 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

จากตารางที่ 4.19 และ 4.20 พบว่า ครูอนามัยโรงเรียนส่วนใหญ่ มีความพอใจที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานโครงการสุขภาพ (ร้อยละ 92.9) และ ไม่มีความพอใจที่ได้รับมอบหมายให้

ทำงานโครงการสุขภาพ (ร้อยละ 7.1) ซึ่งสาเหตุของความไม่พอใจที่พบมากที่สุด คือ มีงานที่ต้องรับผิดชอบหลายงาน ทำให้ไม่มีเวลาพอ (ร้อยละ 41.2) รองลงมา ได้แก่ ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานโครงการสุขภาพ (ร้อยละ 23.5) และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ และไม่สนับสนุนการดำเนินงานโครงการสุขภาพ (ร้อยละ 17.6) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 จำนวน และร้อยละ ของครูอนามัยโรงเรียน ที่ให้ความคิดเห็นต่อโครงการสุขภาพ

ความคิดเห็น	ครูอนามัยโรงเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ตอบ	148	80.4
ตอบ	36	19.6
รวม	184	100

ตารางที่ 4.22 จำนวน และร้อยละของความคิดเห็นของครูอนามัยโรงเรียน จำแนกลักษณะ ตามความคิดเห็น

ลักษณะ ความคิดเห็น	ความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรมีการประชุม/อบรมผู้บริหาร ครูประจำชั้นและผู้เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ และเห็นความสำคัญของโครงการสุขภาพ เพื่อจะได้ร่วมมือและสนับสนุน ครูอนามัยโรงเรียน ในการดำเนินงานโครงการสุขภาพเป็นการแบ่งเบาภาระของครูอนามัยโรงเรียน	8	22.2
2. หน่วยงานสาธารณสุขควรสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร ในการปฏิบัติงานโครงการสุขภาพให้มากขึ้น และผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรมอบหมายงานอื่นเพิ่มแก่ครูอนามัยโรงเรียน เพื่อให้มีเวลาปฏิบัติงานได้เต็มที่	6	16.7
3. หน่วยงานสาธารณสุขควรจัดอบรมเพิ่มความรู้ใหม่แก่ครูบ่อยๆ โดยเน้น การปฏิบัติจริงมากกว่าทฤษฎี และควรมีการติดตามผล ตลอดจนควรมีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานด้วย	5	13.8
4. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ควรให้ความร่วมมือและให้คำแนะนำแก่ โรงเรียน ให้มากที่สุด ตลอดจนควรมีการติดตามผลที่ถูกต้องและเหมาะสม	3	8.3
5. หน่วยงานสาธารณสุข ควรจัดยาและเวชภัณฑ์ที่มีความจำเป็นแก่โรงเรียน ให้เพียงพอและจัดเจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมโรงเรียนให้มากขึ้น	3	8.3
6. ควรอบรมครูอนามัยโรงเรียนและผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยทุกปี เพื่อให้มีความรู้ และเข้าใจบทบาทที่ถูกต้องของตนเอง	3	8.3
7. ผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรเปลี่ยนครูอนามัยโรงเรียนบ่อย	2	5.6
8. ประชาชนยากจนและมีความรู้่น้อย จึงควรส่งเสริมให้ประชาชนมี ความรู้ ควบคู่ และประสานงานให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโครงการสุขภาพมากขึ้น	2	5.6
9. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำตำบลควรจะประสานงานโครงการสุขภาพ ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบทุกโรงเรียน ถึงแม้โรงเรียนจะอยู่ใน เขตของโรงพยาบาลทหาร(รพ. อานันทมหิดล)ก็ตาม	1	2.8
10.เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลให้บริการโรงเรียนดีมากทำให้โรงเรียนมีความประทับใจ และร่วมมือดำเนินการโครงการสุขภาพ	1	2.8

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ลักษณะความคิดเห็น	ความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ
11.โรงเรียนควรมีการจัดสรรเวลาที่แน่นอนสำหรับครูในการตรวจสุขภาพนักเรียน	1	2.8
12.ควรส่งผลการวิจัยครั้งนี้ ให้นักเรียนที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน	1	2.8
รวม	36	100

จากตารางที่ 4.21 และ 4.22 พบว่า มีครูอนามัยโรงเรียนเป็นส่วนน้อยที่ให้ความคิดเห็น (ร้อยละ 19.6) ความคิดเห็นที่พบมากที่สุด คือ ควรมีการประชุม/อบรมผู้บริหารและครูประจำชั้น และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ให้มีความความรู้ และเห็นความสำคัญของโครงการสุขภาพ เป็นการแบ่งเบาภาระของครูอนามัยโรงเรียน (ร้อยละ 22.2) รองลงมา ได้แก่ หน่วยงานสาธารณสุข ควรสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร ในการปฏิบัติงานโครงการสุขภาพให้มากขึ้น และผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรมอบหมายงานอื่นเพิ่มแก่ครูอนามัยโรงเรียน เพื่อให้มีเวลาปฏิบัติงานได้เต็มที่ (ร้อยละ 16.7) และหน่วยงานสาธารณสุขควรจัดอบรมเพิ่มความรู้ใหม่แก่ครูบ่อยๆ โดยเน้นการปฏิบัติจริงมากกว่าทฤษฎี และควรมีการติดตามผล ตลอดจนควรมีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานด้วย (ร้อยละ 13.8) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านบริการอนามัยโรงเรียน
ของผู้บริหาร และครูประจำชั้น

ตารางที่ 4.23 ร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านบริการ
อนามัยโรงเรียน จำแนกตามกลุ่มศึกษา

ความคิดเห็น	ผู้บริหาร	ครูประจำชั้น	รวม
ด้านบริการอนามัย	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
ไม่ตอบ	51.6	79.0	70.1
ตอบ	48.4	21.0	29.9
รวม	100	100	100

ตารางที่ 4.24 จำนวน และร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการบริการอนามัยโรงเรียน ของผู้บริหาร จำแนกตามลักษณะความคิดเห็น

ผู้บริหาร ลักษณะความคิดเห็นด้านบริการอนามัย	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n = 111)	ร้อยละ
1. โรงเรียนมีการปฏิบัติงานเป็นระบบ ขั้นตอน ต่อเนื่อง ครูอนามัยโรงเรียน และครูทุกคนสนใจและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เพราะได้รับบริการจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นอย่างดี	31	27.9
2. ครูอนามัยโรงเรียน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ควรประสานงานอย่างเป็นระบบมากขึ้น และเป็นพี่เลี้ยงให้โรงเรียนในการเสนอแนะ และร่วมดำเนินการอย่างใกล้ชิด อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง โดยร่วมกันดำเนินงานตามแบบสัมภาระณ์ ของผู้วิจัยอย่างจริงจังและร่วมมือกันปลูกจิตสำนึกแก่ผู้รับผิดชอบโครงการสุขภาพทุกฝ่าย	18	16.2
3. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรให้บริการสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ จริงจัง ต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกโรงเรียน นักเรียนทุกคน โดยมีการวางแผนเป็นปฏิทินประจำปีล่วงหน้าในการให้บริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ตรวจสุขภาพ ทดสอบการได้ยินและมีการติดตามผล	17	15.3
4. ผู้รับผิดชอบโครงการสุขภาพในโรงเรียนทุกคน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูอนามัยโรงเรียน ครูพลศึกษา ครูทุกคน ควรร่วมมือกันประสานงานกับผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการวางแผน และดำเนินงานตามโครงการ โดยผู้บริหารควรให้ความสำคัญโครงการสุขภาพในโรงเรียน ด้วยการแนะนำ ตรวจสอบครูในการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน	11	9.9
5. ขาดงบประมาณสนับสนุน เช่น ยา เวชภัณฑ์ ยาฆ่าเหา เครื่องมือปฐมพยาบาล และการทำแผล และค่าใช้จ่ายในการส่งตัวนักเรียนรักษาต่อเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	10	9.0

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ลักษณะความคิดเห็นด้านบริการอนามัย	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n =111)	ร้อยละ
6. หน่วยงานสาธารณสุข ควรจัดการอบรมเกี่ยวกับงานบริการอนามัย โรงเรียน เช่น การวัดสายตา การปฐมพยาบาล แก่ครูทุกคน / ปี และ ครูอนามัยโรงเรียน 2 คน / โรงเรียน / ปี เมื่อจัดการอบรมครบ 3 ปี จะมีครูอนามัยโรงเรียนครบ 6 ชั้นเรียน / โรงเรียน	8	7.2
7. งานด้านบริการอนามัยมีความจำเป็นมาก โดยเฉพาะการรักษา เบื้องต้น ครูอนามัยโรงเรียนควรจัดทำโครงการบริการอนามัยโรงเรียน	7	6.3
8. ควรมีสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรม ที่ควรดำเนินการในด้านบริการ อนามัยโรงเรียนเพื่อให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการส่งเสริม สุขภาพมากขึ้น	3	2.7
9. ครูอนามัยโรงเรียนยังไม่เข้าใจบทบาทของตัวเอง และครูอนามัยไม่ ควรเป็นครูที่สอนประจำ เพราะทำให้มีเวลาปฏิบัติงานน้อย	3	2.7
10. โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ของโรงพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำตำบลควรให้บริการแก่โรงเรียนด้วย	1	0.9
11. การส่งตัวนักเรียนจากสถานอนามัยไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลควร จะ ทำหนังสือส่งตัวให้นักเรียนด้วย	1	0.9
12. ควรมีครูที่จบทางด้านสาธารณสุขทำงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน	1	0.9
รวม	111	100

หมายเหตุ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คนตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4. 23 และ 4.24 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ให้ความคิดเห็น
ต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านบริการอนามัยโรงเรียน(ร้อยละ 51.6) และมีส่วนน้อย

ที่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการบริการอนามัยโรงเรียน(ร้อยละ 48.4) ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่พบมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการปฏิบัติงานเป็นระบบ ขั้นตอนต่อเนื่อง ครูอนามัยโรงเรียนและครูทุกคนสนใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เพราะได้รับการบริการจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นอย่างดี (ร้อยละ 27.9) รองลงมา ได้แก่ ครูอนามัยโรงเรียน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรประสานงานอย่างเป็นระบบมากขึ้น และเป็นพี่เลี้ยงให้โรงเรียนในการเสนอแนะ และร่วมมือดำเนินงานตามแบบสัมภาษณ์ของผู้วิจัยอย่างจริงจังและร่วมมือกันปลูกจิตสำนึก แก่ผู้รับผิดชอบโครงการสุขภาพทุกฝ่าย (ร้อยละ 16.2) และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรให้บริการสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ จริงจัง ต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกโรงเรียน นักเรียนทุกคน โดยมีการวางแผนเป็นปฏิทินประจำปีล่วงหน้า ในการให้บริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ตรวจสุขภาพ และทดสอบการได้ยิน (ร้อยละ 15.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 จำนวน และร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการบริการอนามัยโรงเรียน ของครูประจำชั้น จำแนกตามลักษณะของความคิดเห็น

ครูประจำชั้น ลักษณะความคิดเห็นด้านบริการอนามัย	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n=102)	ร้อยละ
1. ขอให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้บริการตรวจสุขภาพโดยเฉพาะตา และหู ให้คำแนะนำแก่นักเรียนมากขึ้น 1 ครั้ง / เทอม และควรแจ้งแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ตรงเวลา ต่อเนื่อง นักเรียนควรได้รับการรักษาทันทั่วทั้งที่ ตลอดจนให้ความรู้แก่ครูอนามัยโรงเรียนมากขึ้น	32	31.4
2. งบประมาณไม่พอเพียงในด้าน ยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์ในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ภาชนะรองรับขยะ อาหารกลางวันซึ่งหน่วยงานสาธารณสุข ควรสนับสนุนเพิ่มขึ้น	14	13.7
3. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ควรมีบทบาทในการประสานงานและให้ความรู้แก่ครูอนามัยโรงเรียน และครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง ในด้านการวัดสายตา การใช้ยา การรักษาพยาบาลเบื้องต้น การตรวจสุขภาพ การจัดอาหารที่มีคุณค่า และอาหารเสริมแก่นักเรียน	14	13.7
4. ควรส่งเสริมให้ครูประจำชั้น และครูทุกคนในโรงเรียนสนใจ และร่วมมือกันทำงานด้านนี้ ไม่ใช่ครูอนามัยโรงเรียนทำคนเดียว	11	10.7
5. ครูอนามัยโรงเรียน มีความรู้ด้านการตรวจวัดสายตาไม่น้อยมากและมีปัญหาในการกำจัดเหา ควรให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มาตรวจวัดสายตาโดยตรง ปีละ 1 ครั้ง และกำจัดเหาด้วย	7	6.9
6. ทุกโรงเรียนควรมีครูอนามัยโรงเรียนประจำห้องพยาบาล มีเวชภัณฑ์ปฐมพยาบาล มีห้องพยาบาลและบริการนักเรียนด้วยความเป็นกันเอง	5	4.9
7. การบริการอนามัยโรงเรียนไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร เพราะโรงเรียนไม่มีห้องพยาบาล เป็นสัดส่วนควรจัดมุมห้องยาไว้แต่ละอาคารเรียน	5	4.9

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ลักษณะความคิดเห็นด้านบริการอนามัย	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n=102)	ร้อยละ
8. งานด้านบริการอนามัยโรงเรียน ได้รับความสนใจจากระดับผู้บริหาร น้อย การปฏิบัติงานไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร ควรจัดการอบรมผู้บริหารให้ เห็นความสำคัญของโครงการสุขภาพ และควรมีการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติให้ ชัดเจนจากผู้บริหารระดับสูง และควรมีการติดตามประเมินผล ตลอดจน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	5	4.9
9. โรงเรียนมีการจัดการเรื่องอาหาร และน้ำดื่ม ยังไม่เพียงพอกับนักเรียน	3	2.9
10. ครูมีหน้าที่หลัก คือ การสอน และมีงานที่ได้รับมอบหมายอีกมาก ควรให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มาดูแลโดยตรง	2	2.0
11. การสัมมนาการรับรู้บทบาทครูอนามัยโรงเรียนในโครงการสุขภาพใน โรงเรียน ทำให้ครูประจำชั้นมีความรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงาน โครงการสุขภาพมากขึ้น	2	2.0
12. ควรมีการประสานงานที่ดีในการนำส่งนักเรียนเจ็บป่วย เพื่อรับการ รักษาต่อ	1	1.0
13. โรงเรียนอยู่ในพื้นที่โรงพยาบาลทหาร แต่ไม่ได้รับบริการด้านส่งเสริม สุขภาพ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำตำบลควรมาร่วมให้บริการโรงเรียน	1	1.0
รวม	102	100

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4. 23 และ 4.25 พบว่า ครูประจำชั้น ส่วนใหญ่ไม่ให้ความคิดเห็นต่อ
การดำเนินงานโครงการสุขภาพ (ร้อยละ 79.0) และมีส่วนน้อยที่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
โครงการสุขภาพด้านบริการอนามัยโรงเรียน (ร้อยละ 21.0) ความคิดเห็นของครูประจำชั้นที่พบ

มากที่สุด คือ ขอให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ให้บริการตรวจสุขภาพ โดยเฉพาะตา และหู และให้คำแนะนำแก่นักเรียน 1 ครั้ง / สัปดาห์ - 1 ครั้ง / 1 เทอม และควรแจ้งแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ตรงเวลา สม่ำเสมอ ต่อเนื่อง นักเรียนควรได้รับการรักษาทันทั่วทั้งที่ ตลอดจนให้ความรู้แก่ครูอนามัยโรงเรียนมากขึ้น (ร้อยละ 31.4) รองลงมา ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอในด้านยาเวชภัณฑ์ อุปกรณ์ในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ภาชนะรองรับขยะ อาหารกลางวัน ซึ่งหน่วยงานสาธารณสุขควรสนับสนุนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 13.7) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรมีบทบาทในการประสานงานและให้ความรู้แก่ครูอนามัย และครูประจำชั้น อย่างต่อเนื่อง ในด้านการวัดสายตา การใช้ยา การรักษาพยาบาลเบื้องต้น การตรวจสุขภาพ การจัดอาหารที่มีคุณค่า และอาหารเสริมแก่นักเรียน (ร้อยละ 13.7) และควรส่งเสริมให้ครูประจำชั้น สนใจ และร่วมมือกันทำงานด้านนี้ ไม่ใช่ครูอนามัยโรงเรียนทำคนเดียว (ร้อยละ 10.7) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 ร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการ
จัดสิ่งแวดล้อม จำแนกตามกลุ่มศึกษา

ความคิดเห็นด้าน การจัดสิ่งแวดล้อม	ผู้บริหาร	ครูประจำชั้น	รวม
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
ไม่ตอบ	57.1	75.1	69.2
ตอบ	42.9	24.9	30.8
รวม	100	100	100

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้าน
การจัดสิ่งแวดล้อม ของผู้บริหาร จำแนกตามลักษณะความคิดเห็น

ลักษณะความคิดเห็นด้านการจัดสิ่งแวดล้อม	ความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ
(n = 83)		
1. โรงเรียนควรจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน โดยสร้างความ เข้าใจให้ตรงกันในครูทุกคน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม และให้ นักเรียนมีส่วนร่วมดำเนินการด้วย	42	50.6
2. โรงเรียนเป็นผู้จัดสิ่งแวดล้อม โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีส่วนร่วม ในการให้คำปรึกษา วางแผน และสนับสนุนงบประมาณด้วย เช่น งบประมาณสำหรับสร้างเตาเผาขยะ	12	14.4
3. โรงเรียนพยายามทำตามสภาพโรงเรียน เพราะสถานที่โรงเรียนมี จำกัด ขาดการประสานงานกับชุมชน และขาดการวางแผนการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	8	9.6
4. โรงเรียนควรสนับสนุนการจัดน้ำดื่มน้ำใช้ให้สะอาดพอเพียง และ กำจัดขยะที่ถูกต้องวิธี	4	4.8
5. ควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และควรมีตัว อย่างรูปแบบการจัดสิ่งแวดล้อม เช่น วีดีโอ แจกให้โรงเรียนยืมไปดู		

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

ผู้บริหารโรงเรียน ลักษณะความคิดเห็นด้านการจัดสิ่งแวดล้อม	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n= 83)	ร้อยละ
เพื่อให้โรงเรียนปรับปรุงได้ถูกต้อง	3	3.6
6. ควรให้ประชาชนในหมู่บ้านมีส่วนร่วม ในการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	3	3.6
7. โรงเรียนยังดำเนินการได้ไม่มากนัก เกี่ยวกับโรงอาหาร ชยะ ห้องน้ำ หรือห้องส้วม และการปลูกฝังจิตสำนึกของนักเรียน	3	3.6
8. โรงเรียนควรจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน และเป็นตัวอย่างให้นักเรียนนำไปปฏิบัติที่บ้าน	3	3.6
9. สาธารณสุขจังหวัดควรจัดทำโครงการหลัก และให้สาธารณสุขอำเภอ ตำบลมีส่วนร่วมมากขึ้นโดยเป็นพี่เลี้ยงออกช่วยนิเทศงานกำกับติดตามประเมินผล ครูและเจ้าที่สาธารณสุขควรปรับความเข้าใจในโครงการสุขภาพ โดยเฉพาะงานด้านสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรปรับปรุงวิธีการประสานงานแบบจุ่มใจ เป็นการให้เกียรติแก่สถานศึกษามากขึ้น	2	2.4
10. โรงเรียนควรดำเนินการด้านการปลูกจิตสำนึกของนักเรียน เกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตด้วยการ	2	2.4
11. โรงเรียนไม่มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะ และปลอดภัย	1	1.2
รวม	83	100

หมายเหตุ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.26 และ 4.27 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 57.1) และมีส่วนน้อยที่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 42.9) ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนที่พบมากที่สุดคือโรงเรียนควรจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

โดยต้องสร้างความเข้าใจให้ตรงกันในครูทุกคน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม และทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมดำเนินการ (ร้อยละ 50.6) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนเป็นผู้จัดสิ่งแวดล้อม โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา วางแผนและสนับสนุนงบประมาณด้วย เช่น งบประมาณสำหรับสร้างเตาเผาขยะ (ร้อยละ 14.4) และโรงเรียนพยายามทำตามสภาพโรงเรียน เพราะสถานที่โรงเรียนมีจำกัด ขาดการประสานงานกับชุมชน และขาดการวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 9.6) ตามลำดับ

ตารางที่ 4. 28 จำนวน และร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม ของครูประจำชั้น จำแนกตามลักษณะความคิดเห็น

ลักษณะความคิดเห็นด้านการจัดสิ่งแวดล้อม	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n =105)	ร้อยละ
1. โรงเรียนควรจัดสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมสุขภาพครูทุกคน ครูเวรนักเรียน ชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปลูกจิตสำนึก ในการรักษาความสะอาดของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ชุมชน	44	42.0
2. โรงเรียนยังจัดสิ่งแวดล้อมได้ไม่ดีนัก ยังขาดน้ำดื่ม น้ำใช้ เตาเผาขยะ โรงเรียนมีการควบคุมแมลงวัน และยุง เพราะขาดการประสานงานระหว่างผู้บริหาร และครูในโรงเรียน	16	15.2
3. โรงเรียนควรมีการปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ จัดทำสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามเด็กเล่น สถานที่ออกกำลังกาย มีการรักษาความสะอาด ล้วม โรงอาหาร การกำจัดขยะ	14	13.3
4. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรแนะนำ สาริต และจัดสื่อเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เช่น การกำจัดน้ำโสโครก ให้ครูประจำชั้นได้รับรู้ด้วย	11	10.5
5. โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดสิ่งแวดล้อม สาธารณสุขควรสนับสนุนงบประมาณสำหรับสร้างเตาเผาขยะ ที่แปร่งพื้น ภาชนะ		

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ลักษณะความคิดเห็นด้านการจัดสิ่งแวดล้อม	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n= 105)	ร้อยละ
เก็บน้ำดื่ม	10	9.5
6. งานด้านสุขภาพภิบาลและสิ่งแวดล้อม เกินอำนาจบทบาทที่ครูอนามัย โรงเรียนจะดำเนินการได้ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรประสานงาน ร่วมปรึกษาหารือกับครูอนามัย และครูฝ่ายอาคารสถานที่ ในการ เสนอ โครงการสิ่งแวดล้อมผ่านผู้บริหารโรงเรียน จัดการประชุม / อบรมครูอนามัยโรงเรียน ครูประจำชั้น และผู้นำนักเรียน ให้มีส่วน ร่วมในการดำเนินการมากขึ้น		
7. โรงเรียนดำเนินการจัดทำที่กำจัดขยะ และจัดทำน้ำดื่มที่สะอาดและ ภาชนะ ดื่มน้ำให้นักเรียน	4	3.8
รวม	105	100

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.26 และ 4.28 พบว่าครูประจำชั้นไม่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม (ร้อย 75.1) และมีส่วนน้อยที่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 24.9) ความคิดเห็นของครูประจำชั้น ที่พบมากที่สุด คือโรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมสุขภาพครูทุกคน ครูเวรนักเรียน ชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ชุมชน (ร้อยละ 42.0) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนยังจัดสิ่งแวดล้อมได้ไม่ดีนัก ยังขาดน้ำดื่ม น้ำใช้ เต็มฝาขยะ โรงเรียนมีปัญหาด้านการกำจัดขยะ การควบคุมแมลงวัน และยุง เพราะขาดการประสานงานระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และครูในโรงเรียน(ร้อยละ15.2) และโรงเรียนควรมีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ จัดทำสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามเด็กเล่น สถานที่ออกกำลังกาย มีการรักษาความสะอาด ล้วม โรงอาหาร การกำจัดขยะ (ร้อยละ 13.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 4. 29 ร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการสุขภาพ ด้านการสอน
สุขศึกษา จำแนกตามกลุ่มศึกษา

ความคิดเห็น	ผู้บริหาร	ครูประจำชั้น	รวม
ด้านการสอนสุขศึกษา	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
ไม่ตอบ	56.0	72.4	67.1
ตอบ	44.0	27.6	32.9
รวม	100	100	100

ตารางที่ 4. 30 จำนวน และร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้าน
การสอนสุขศึกษา ของผู้บริหารจำแนกตามลักษณะข้อเสนอแนะ

ลักษณะความคิดเห็นด้านการสอนสุขศึกษา	ความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ
(n = 80)		
1. ควรให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือวิทยากรอื่นสอนเสริมแก่นักเรียน 1 – 2 สัปดาห์ / ครั้ง พร้อมทั้งใช้สื่อประกอบการสอนด้วย เพื่อเด็ก จะได้ไม่เบื่อหน่าย	13	16.3
2. ครูทุกคนควรให้ความสำคัญการสอนสุขศึกษา จัดทำแผนการสอน และสอนตามแผน โดยถือเป็นนโยบายสำคัญของโรงเรียนที่ต้อง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	11	13.8
3. ควรจัดหลักสูตรเฉพาะ โดยเน้นการปฏิบัติ และสอดคล้องกับ สภาพปัญหาปัจจุบัน	10	12.5
4. สอนสุขศึกษาสอดแทรกในกลุ่มวิชาอื่นๆเช่นสร้างเสริมประสบการณ์ ชีวิตและวิชาลูกเสือ ซึ่งยังไม่ค่อยเกินไป ขอให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้ คำแนะนำด้านการรักษาและป้องกันโรคแก่ครู 1 ครั้ง / เดือน – 1 ครั้ง / เทอม	9	11.2
5. ครูอนามัยโรงเรียนควรจัดหาสื่อการสอนสุขศึกษา เกี่ยวกับการ		

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ผู้บริหาร ลักษณะความคิดเห็นด้านการสอนสุขศึกษา	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n=80)	ร้อยละ
ป้องกันตนเองจากโรคต่างๆ เช่น โรคเอดส์ และยาเสพติด และขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพิ่มขึ้น และกระตุ้นบุคลากรในโรงเรียน ในเรื่องการสอนสุขศึกษา	8	10.0
6. ควรมีการอบรมระยะสั้นแก่ครูอนามัยโรงเรียน เกี่ยวกับทักษะการสอนสุขศึกษา เกณฑ์มาตรฐานในการสอนสุขศึกษา เพื่อให้การจัดการสุขศึกษาเป็นไปในแนวเดียวกัน	7	8.7
7. ครูไม่ค่อยเน้นการสอนสุขศึกษามากนัก ขาดการวางแผนระหว่างผู้บริหาร และครูในการพัฒนาหลักสูตร เนื้อหามีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขบางส่วนเท่านั้น ควรมีครูจบด้านสุขศึกษาหรือพลานามัย เป็นผู้รับผิดชอบการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน	7	8.7
8. โรงเรียนเน้นการสอนสุขศึกษาทั้งในห้องเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพนอกห้องเรียน และทักษะในการปฏิบัติ ตลอดจนมีการติดตามผล	6	7.5
9. หน่วยงานสาธารณสุข ควรสนับสนุนอุปกรณ์ เอกสาร สำหรับใช้ประกอบการสอนสุขศึกษาทุกโรงเรียน และจัดทำวีดีโอ เกี่ยวกับเทคนิคการสอนสุขศึกษา เผยแพร่ให้โรงเรียน	5	6.3
10. จัดการเรียนการสอนสุขศึกษาตามเนื้อหา ในหลักสูตรก็เพียงพอแล้ว	4	5.0
รวม	80	100

หมายเหตุ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.29 และ 4.30 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการสอนสุขศึกษา (ร้อยละ 56.0) และมีส่วนน้อยที่ให้ความ

คิดเห็น ต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการสอนสุขศึกษา (ร้อยละ 44.0) ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่พบมากที่สุด คือควรให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือวิทยากรอื่น สอนเสริมแก่นักเรียน 1 – 2 สัปดาห์ / ครั้ง พร้อมทั้งมีสื่อประกอบการสอน เพื่อเด็กจะได้ไม่เบื่อหน่าย (ร้อยละ 16.3) รองลงมา ได้แก่ ครูทุกคนควรให้ความสำคัญการสอนสุขศึกษา จัดทำแผนการสอนและสอนตามแผน โดยถือเป็นนโยบายสำคัญของโรงเรียนที่ต้องดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 13.8) และควรจัดหลักสูตรเฉพาะโดยเน้นการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาปัจจุบัน (ร้อยละ 12.5) ตามลำดับ

ตารางที่ 4. 31 จำนวน และร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการสอนสุขศึกษาของครูประจำชั้น จำแนกตามลักษณะความคิดเห็น

ครูประจำชั้น ลักษณะความคิดเห็นด้านการสอนสุขศึกษา	ความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ
	(n=105)	
1. ครูประจำชั้นควรสอดแทรกสุขศึกษาในวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และทุกๆ วิชา โดยสอนให้นักเรียนรู้จักป้องกันตนเองจากโรคต่างๆ ตามสภาพปัญหาควบคู่กับการปฏิบัติ	43	40.9
2. ครูขาดทักษะในการสอนเกี่ยวกับโรคต่างๆควรให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้ความรู้แก่นักเรียนโดยตรง และใช้สื่อการสอนประกอบ โดยสอนเกี่ยวกับการป้องกันโรคตามฤดูกาล สุขอนามัยที่ดี การบริโภคอาหาร 1 ครั้ง / เทอม – 1 ครั้ง / ปี	17	16.2
3. ครูและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ควรใช้สื่อประกอบการสอนสุขศึกษา โดยหน่วยงานสาธารณสุขควรสนับสนุนสื่อการสอนให้โรงเรียนเพิ่มขึ้น	14	13.3
4. ครูประจำชั้นไม่ได้สอนเน้น หรือไม่มีเวลาสอนเพิ่มเติม ทำให้นักเรียนขาดความรู้ และครูอนามัยโรงเรียนไม่สามารถประสานงานให้การดำเนินงานด้านการสอนสุขศึกษาราบรื่น ดังนั้นครูควรมีการฝึกฝนให้มากขึ้น	9	8.6

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

ครูประจำชั้น ลักษณะความคิดเห็นด้านการสอนสุศึกษา	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
5. ครูอนามัยโรงเรียนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรร่วมกันจัดหา จัดทำ คู่มือ แผนการสอนสุศึกษาโดยเฉพาะแยกออกจากวิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตให้ครูประจำชั้นทุก 3 ปี เพราะเนื้อหาในหลักสูตร น้อยเกินไป ควรจัดหาหนังสือด้านสุขภาพเพิ่มเติม ให้นักเรียนค้นคว้า และให้วิทยากรในท้องถิ่นสอนเสริมเป็นบางโอกาส	8	7.6
6. ครูอนามัยโรงเรียน ควรขอความร่วมมือจากครูประจำชั้น ร่วมกันจัด ทำแผนการสอนสุศึกษาสำหรับทุกชั้นเรียน และดำเนินการสอนทุก ชั้นเรียน โดยเน้นการฝึกปฏิบัติและเรียนรู้จากประสบการณ์	5	4.8
7. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสริมในหลักสูตรและสอนเสริมเกี่ยวกับทักษะ ในการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ ยาเสพติด และการออกกำลังกาย		
8. ครูผู้สอนขาดความรู้ด้านสุศึกษา ควรให้ครูที่จบด้านสุศึกษา หรือ ครูอนามัยสอน เพราะมีความรู้มากกว่าครูประจำชั้น หรือมีการผลิต ครูสุศึกษาประจำทุกโรงเรียน	4	3.8
9. ครูอนามัยโรงเรียนจะให้เสียงตามสายและควรมีการประสานงานกับ ทุกฝ่าย เพื่อให้การดำเนินงานราบรื่น	4	3.8
รวม	1	1.0
	105	100

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.29 และ 4.31 พบว่า ครูประชันส่วนใหญ่ไม่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการสอนสุศึกษา (ร้อยละ 72.4) และมีส่วนน้อยที่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านการสอนสุศึกษา (ร้อยละ 27.6) และความคิดเห็นของครูประจำชั้นที่พบมากที่สุดคือ ครูประจำชั้นควรทำการสอนสอดแทรกสุศึกษา ในเนื้อหาวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และทุกๆ วิชา โดยสอนให้นักเรียนรู้จัก

การป้องกันตนเองจากโรคต่างๆ ตามสภาพปัญหาควบคู่กับการปฏิบัติ (ร้อยละ 40.9) รองลงมา ได้แก่ ครูขาดทักษะในการสอนเกี่ยวกับการป้องกันโรคตามฤดูกาล สุขนิสัยที่ดี การบริโภคอาหาร 1 ครั้ง / เทอม – 1 ครั้ง / ปี (ร้อยละ 16.2) และครูและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรสนับสนุนสื่อการสอนให้โรงเรียนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 13.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.32 ร้อยละ ของความคิดเห็นต่อโครงการสุขภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และบ้าน จำแนกตามกลุ่มศึกษา

ความคิดเห็น	ผู้บริหาร	ครูประจำชั้น	รวม
ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนและบ้าน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
ไม่ตอบ	60.4	76.0	71.6
ตอบ	39.6	24.0	28.4
รวม	100	100	100

ตารางที่ 4 .33 จำนวน และร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน ของผู้บริหาร จำแนกตามลักษณะ
ความคิดเห็น

ลักษณะความคิดเห็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน	ผู้บริหาร	ความคิดเห็น	
		จำนวน (n=77)	ร้อยละ
1. โรงเรียนและบ้านควรมีความสัมพันธ์กันเป็นประจำ เพราะ เป็นกระบวนการสำคัญที่จะนำไปสู่ความร่วมมือในการทำงานให้สำเร็จ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการประชุมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการสุขภาพในโรงเรียน		37	48.0
2. ควรมีโครงการเยี่ยมบ้าน 2 ครั้ง / ปี โดยเป็นโครงการระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียน เพราะโรงเรียนจะได้ทราบข้อมูลทางบ้านของนักเรียน เพื่อครูจะได้เฝ้าระวังไม่ให้เกิดปัญหาแก่นักเรียน ซึ่งมีผลทำให้ผู้ปกครองเอาใจใส่กับนักเรียนมากขึ้น และร่วมมือในการจัดกิจกรรมด้านอื่นๆ ด้วย		12	15.6
3. ประชาชนในชุมชนค่อนข้างยากจน ต้องประกอบอาชีพส่วนตัวประกอบกับขาดความรู้ ความเข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญของโครงการสุขภาพในโรงเรียน ทำให้มีการเสียดุล และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนน้อย ควรประชาสัมพันธ์โครงการให้ประชาชนทราบโดยทางหอกระจายข่าว และฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน อาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน นักเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง		11	14.3
4. โรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้ง เมื่อมีการฉีดวัคซีน การรักษา นักเรียน หรือการติดต่อผู้ปกครอง เมื่อมีการเจ็บป่วย ไม่มาโรงเรียนนานๆ		5	6.5
5. ครูมีภาระส่วนตัวมาก โอกาสสร้างความสัมพันธ์กับทางชุมชนมีน้อย ควรใช้นักเรียน หรือเอกสารเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์โครงการสุขภาพ โดยจัดกิจกรรมทุกเดือน และสนับสนุนให้ประชาชนส่งเสริมสุขภาพด้วยการออกกำลังกาย โดยใช้สนามของโรงเรียน		4	5.2
6. ครูมีการติดต่อประสานงานเพื่อรับข้อมูล ข่าวสารจากผู้ปกครอง โดยใช้วารสาร		2	2.6

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ลักษณะความคิดเห็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน	ผู้บริหาร	ความคิดเห็น	
		จำนวน (n=77)	ร้อยละ
7. ครูมีภาระหนักด้านการสอนอยู่แล้ว ประจำที่โรงเรียน	ควรมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	2	2.6
8. โรงเรียนมีการจัดการประชุมผู้ปกครอง นักเรียน	เพื่อชี้แจงการเจริญเติบโตของ	2	2.6
9. โรงเรียนได้รับการสนับสนุนการจัดทำอาหารกลางวัน	จากผู้ปกครอง	2	1.3
10. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรตรวจคิในหมู่บ้านก่อน สุขภาพดีแล้ว เด็กที่มาโรงเรียนทุกคนก็จะสุขภาพดี การดำเนินงาน สาธารณสุขในหมู่บ้านสำคัญที่สุด รองลงมาคืองานอนามัยโรงเรียน		1	1.3
	รวม	77	100

หมายเหตุ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.32 และ 4.33 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน (ร้อยละ 60.4) และได้ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน(ร้อยละ 39.6 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่พบมากที่สุด คือ โรงเรียนและบ้านควรมีความสัมพันธ์กันเป็นประจำ เพราะผลที่ได้รับเกิดกับตัวนักเรียน และเป็นกระบวนการสำคัญที่จะนำไปสู่ความร่วมมือในการทำงาน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการประชุมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการสุขภาพ (ร้อยละ 48.0) รองลงมา คือ ควรมีโครงการเยี่ยมบ้าน 2 ครั้ง / ปี โดยเป็นโครงการระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน เพราะโรงเรียนจะได้ทราบข้อมูลทางบ้านของนักเรียน เพื่อครูจะได้เฝ้าระวังไม่ให้เกิดปัญหาแก่นักเรียน และมีผลทำให้ผู้ปกครองเอาใจใส่นักเรียนมากขึ้น และร่วมมือในการจัดกิจกรรมด้านอื่นๆ ด้วย (ร้อยละ 15.6) และประชาชนค่อนข้างยากจน ต้องประกอบอาชีพส่วนตัว

ประกอบกับขาดความรู้ ความเข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญของโครงการสุขภาพในโรงเรียน ทำให้มีการเสียสละ และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนน้อย ควรประชาสัมพันธ์โครงการให้ประชาชนทราบ โดยทางหอกระจายข่าว และฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน อาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน นักเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (ร้อยละ 14.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.34 จำนวน และร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และบ้าน ของครูประจำชั้น จำแนกตามลักษณะความคิดเห็น

ครูประจำชั้น	ความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะความคิดเห็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน	(n = 87)	
1. โรงเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้ปกครอง ควรร่วมมือกัน สนับสนุนโครงการสุขภาพในโรงเรียนทุกด้าน ซึ่งผู้บริหารควรเป็นแกนนำ ในการประสานงาน โดยจัดการประชุม ปีละ 2 ครั้ง และประชาสัมพันธ์ โดยการจัดทำวารสารให้ความรู้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง โดยใช้ โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง	21	24.1
2. ความสัมพันธ์ด้านนี้ดีพอควร ผู้ปกครองยกย่องครู เพราะสอนให้นักเรียน เป็นคนดีได้	18	20.7
3. โรงเรียนไม่มีบทบาทพอที่จะเสนอแนะเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแก่ชุมชน ควรให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นแกนนำในการดำเนินงานโดยแนะนำ ผู้ปกครอง และครูเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ อย่างน้อย 2 ครั้ง / ปี	15	17.2
4. ความสัมพันธ์ด้านนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย ขาดการสนับสนุนซึ่งกัน และกัน ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของโครงการสุขภาพ การจัดการ อบรม / ประชุมผู้ปกครองจำเป็นต้องได้รับสนับสนุนด้านเงินทุน เพราะ ผู้ปกครองต้องประกอบอาชีพ ไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้มากนัก	11	12.7
5. โรงเรียนจะติดต่อผู้ปกครองเมื่อเด็กนักเรียนเจ็บป่วย หรือขาดเรียนนานๆ	9	10.3
6. ควรส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการสร้างเสริมสิ่งแวดล้อม และการ สุขภาพที่ดีในชุมชน การดูแลสุขภาพนักเรียน การจัดหาอาหารให้เด็กมา รับประทานที่โรงเรียนและสนับสนุนการจัดทำอาหารกลางวันในโรงเรียน	7	8.0
7. ควรใช้เด็กเป็นสื่อในการติดต่อระหว่างโรงเรียนและบ้าน โดยเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขควรสนับสนุนเอกสารเพื่อให้นักเรียนนำความรู้ไปถ่ายทอดที่ บ้าน	6	6.9
รวม	87	100

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.32 และ 4.34 พบว่าครูประจำชั้นส่วนใหญ่ ไม่ให้ความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน (ร้อยละ 76.0) และมีส่วนน้อยที่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการสุขภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน(ร้อยละ 24.0) ความคิดเห็นของครูประจำชั้นที่พบมากที่สุด คือ โรงเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้ปกครอง ควรร่วมมือกันสนับสนุนโครงการสุขภาพในโรงเรียนทุกด้าน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นแกนนำ ในการประสานงานโดยการจัดประชุม ปี ละ 2 ครั้ง และประชาสัมพันธ์โครงการ โดยจัดทำวารสารให้ความรู้แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง โดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (ร้อยละ 24.1) รองลงมา ได้แก่ ความสัมพันธ์ด้านนี้ดีพอควร ผู้ปกครองยกย่องครูเพราะสอนให้นักเรียนเป็นคนดีได้ (ร้อยละ 20.7) และโรงเรียนไม่มีบทบาทพอที่จะเสนอแนะเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแก่ชุมชน ควรให้มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นแกนนำในการดำเนินงาน โดยแนะนำผู้ปกครอง และครูเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ อย่างน้อย 2 ครั้ง / ปี (ร้อยละ 17.2) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.35 ร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ด้าน
โครงการพิเศษ จำแนกตามกลุ่มศึกษา

ความคิดเห็น	ผู้บริหาร	ครูประจำชั้น	รวม
ด้านโครงการพิเศษ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
ไม่ตอบ	77.5	89.4	85.5
ตอบ	22.5	10.6	14.5
รวม	100	100	100

ตาราง 4.36 จำนวน และร้อยละ ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านโครงการพิเศษ ของผู้บริหาร จำแนกตามลักษณะความคิดเห็น

ผู้บริหาร ลักษณะความคิดเห็นด้านโครงการพิเศษ	ความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ
	(n=41)	
1. โรงเรียนมีโครงการพิเศษที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ ดำเนินการอยู่แล้ว เช่น โครงการสมุนไพร โครงการต่อต้านยาเสพติด โครงการคุ้มครองผู้บริโภค โครงการเยี่ยมบ้าน โครงการบ้านดีเด่น โครงการออกกำลังกาย โครงการอาหารกลางวัน โครงการประกวดสุขภาพ โครงการปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสันตนาการ และจัดการอบรมให้ความรู้ร่วมกัน ระหว่างโรงเรียน และชุมชน 1 ครั้ง / ปี	19	46.4
2. หน่วยงานสาธารณสุข ควรจัดอบรมผู้นำนักเรียน โดยเฉพาะเรื่อง สารเสพติด โดยใช้เวลามากกว่า 2 วัน เพื่อให้มีคุณภาพมากขึ้น และสนับสนุนสื่อด้านสารเสพติดแก่โรงเรียน	4	9.8
3. โรงเรียนยังขาดการดำเนินงานด้านโครงการป้องกันการขาดสารไอโอดีน การตรวจการได้ยิน การดูแลสุขภาพจิต และต้องการวิทยากรด้าน สุขภาพจิต	3	7.3
4. ไม่ควรมีโครงการจำนวนมาก ควรมีเฉพาะโครงการที่จำเป็น และริบด่วน สามารถปฏิบัติได้จริงมีประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด ผู้บริหารโรงเรียน ควรมีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน	3	7.3
5. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโครงการพิเศษเพิ่มขึ้น	3	7.3
6. ควรจัดทำโครงการพิเศษเมื่อต้นปีการศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติงาน ประจำปี โดยให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานให้มากขึ้น	2	4.9
7. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรณรงค์กำจัดเหาประชาชนในชุมชน ควบคู่กับการรักษาที่โรงเรียนด้วย	2	4.9

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

ผู้บริหาร ลักษณะความคิดเห็นด้านโครงการพิเศษ	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n=41)	ร้อยละ
8. ไม่ค่อยมีการปฏิบัติงานโครงการพิเศษอย่างจริงจัง ในระดับโรงเรียนและชุมชน บางโครงการปฏิบัติไม่ได้ หรือไม่ต่อเนื่อง ควรมีคณะกรรมการประเมินผลโครงการเป็นระยะ	2	4.9
9. หน่วยงานสาธารณสุขควรเผยแพร่เอกสาร และประชาสัมพันธ์โครงการสุขภาพ เช่น คู่มือการรักษาพยาบาลเบื้องต้นและการป้องกันโรคระบาด จัดการประชุมร่วมกันระหว่างครูทุกคนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อให้ครูทุกคนมีการประสานงานและร่วมมือกันมากขึ้น	1	2.4
10. การอบรมทันตสุขภาพแก่ครู ควรมีการสาธิตการตรวจและฝึกปฏิบัติจริง	1	2.4
11. โรงเรียนขาดการดำเนินงาน 2 โครงการ คืองานสุขภาพจิต และการให้คำปรึกษา การให้ความรู้ด้านสรีระ และสันตนาการ	1	2.4
รวม	41	100

หมายเหตุ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.35 และ 4.36 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านโครงการพิเศษ (ร้อยละ 77.5) และได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านโครงการพิเศษ (ร้อยละ 22.5) ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน พบมากที่สุด คือ โรงเรียนมีโครงการพิเศษที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพดำเนินการอยู่แล้ว เช่น โครงการสมุนไพร โครงการต่อต้านยาเสพติด โครงการคุ้มครองผู้บริโภค โครงการอาหารกลางวัน โครงการประกวดสุขภาพ โครงการปลูกผักเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสันตนาการ และการจัดอบรมให้มีความรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน 1 ครั้ง / ปี (ร้อยละ 46.4) รองลงมา หน่วยงานสาธารณสุขควรจัดอบรมผู้นำนักเรียน โดยเฉพาะเรื่องสารเสพติด โดยใช้เวลามากกว่า 2 วัน เพื่อให้มีคุณภาพมากขึ้น และสนับสนุนสื่อด้านสารเสพติดแก่โรงเรียน(ร้อยละ 9.8) และ

โรงเรียนยังขาดการดำเนินงานด้านโครงการป้องกันการขาดสารไอโอดีน การตรวจการได้ยิน การดูแลสุขภาพจิต และต้องการวิทยากรด้านสุขภาพจิต (ร้อยละ 7.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 จำนวน และร้อยละ ของความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพด้านโครงการพิเศษ ของครูประจำชั้น จำแนกตามลักษณะความคิดเห็น

ครูประจำชั้น ลักษณะความคิดเห็นด้านโครงการพิเศษ	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n = 42)	ร้อยละ
1. ควรดำเนินงานโครงการพิเศษอย่างจริงจัง โดยจัดกิจกรรมเสริม เช่น การประกวดสุขภาพและฟัน ประกวดคำขวัญต่อต้านยาเสพติด การออกกำลังกาย การส่งเสริมภาวะโภชนาการ กองทุนแปรงสีฟัน ยาสีฟัน ความสะอาดในโรงเรียนและบ้าน ปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ การกำจัดขยะ และยุง และสอดแทรกกิจกรรมนันทนาการ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ และร่วมมือดำเนินการ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการ	24	57.1
2. ขาดทักษะในการดำเนินงานโครงการสุขภาพ หน่วยงานสาธารณสุขควรให้ความรู้แก่ครูอนามัยโรงเรียน ทุกปี 2 ปี เกี่ยวกับการตรวจร่างกาย ยาเสพติด ทันตสุขภาพ สุขภาพจิต และการให้คำปรึกษา	5	11.9
3. ควรมีการอบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยทุกปี โดยเน้นเรื่องยาเสพติด โรคเอดส์ และเพศศึกษาในนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย และประสานงานกับประชาสงเคราะห์จังหวัดในการช่วยเหลือเด็กนักเรียนพิการ	5	11.9
4. ควรมีการประชุมหรือพบปะผู้ปกครอง 1 ครั้ง / เดือน เกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติด และโรคเอดส์และสิ่งแวดล้อม	3	7.14
5. ควรขอความร่วมมือจากครูประจำชั้น ครูเวรประจำวัน สารวัตรนักเรียน เป็นผู้ช่วยดูแลโครงการพิเศษต่าง ๆ	2	4.8

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

ครูประจำชั้น ลักษณะความคิดเห็นด้านโครงการพิเศษ	ความคิดเห็น	
	จำนวน (n= 42)	ร้อยละ
6. ควรมีการจัดบริการด้านสุขภาพ สำหรับครูด้วย เช่น การอดฟัน	1	2.4
7. ครูอนามัยส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้น ประจำวิชาอยู่แล้วและมีภาระกิจที่ต้องปฏิบัติมาก ดังนั้นโครงการพิเศษ เป็นการเพิ่มภาระให้ครูอนามัยมาก และทำให้สูญเสียงบประมาณ โดยเปล่าประโยชน์	1	2.4
8. ควรจัดทันตแพทย์จากโรงพยาบาลรักษานักเรียนที่ฟันผุที่โรงเรียน 1 ครั้ง / เดือน	1	2.4
รวม	42	100

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ

จาก ตารางที่ 4.35 และ 4.37 พบว่าครูประจำชั้นส่วนใหญ่ ไม่ให้ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านโครงการพิเศษ(ร้อยละ 89.4) และมีส่วนน้อยที่ให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพ ด้านโครงการพิเศษ(ร้อยละ 10.6) ความคิดเห็นของครูประจำชั้น ที่พบมากที่สุด คือควรดำเนินงานโครงการพิเศษอย่างจริงจัง โดยจัดกิจกรรมเสริม เช่น การประกวดสุขภาพและฟัน ประกวดคำขวัญต่อต้านยาเสพติด การออกกำลังกาย การส่งเสริมภาวะโภชนาการ กองทุนแปรงสีฟัน ยาสีฟัน ความสะอาดโรงเรียนและบ้าน ปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ การกำจัดขยะและยุง และสอดแทรกกิจกรรมนันทนาการ เพื่อทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและร่วมมือดำเนินการโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการด้วย (ร้อยละ 38.1) รองลงมา ได้แก่ ครูขาดทักษะในการดำเนินงานโครงการสุขภาพ หน่วยงานสาธารณสุขควรให้ความรู้แก่ครูอนามัยโรงเรียนทุก 2 ปี เกี่ยวกับการตรวจร่างกาย ยาเสพติด ทันตสุขภาพ สุขภาพจิต และการให้คำปรึกษา (ร้อยละ 11.9)และควรมีการอบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยทุกปี โดยเน้นเรื่อง ยาเสพติด โรคเอดส์ และเพศศึกษาในนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย และประสานงานกับประชาสงเคราะห์จังหวัดในการช่วยเหลือเด็กนักเรียนพิการ